

ЗМІСТ

Засідання сорокове, вечірнє
(Четвер, 10 грудня 2015 року)

Включення до порядку денного та розгляд проектів:

Закону “Про проведення позачергових виборів
Криворізького міського голови (27 березня
2016 року)” ...3, 19, 25

Постанови “Про звіт Тимчасової спеціальної комісії
Верховної Ради України з питань перевірки фактів
порушень під час проведення повторного голосування
на виборах Криворізького міського голови 15 листопада
2015 року” ...3, 24

Голосування щодо включення до порядку денного
проекту Закону “Про особливий режим спеціальної
конфіскації майна” ...4, 19

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СОРОКОВЕ

Сесійний зал Верховної Ради України

10 грудня 2015 року, 16 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги народні депутати! Якщо дозволите, декілька слів. Увага!

Колеги, можливо, чи не вперше з 2004 року сьогодні перед нами постало питання недопущення будь-якої ескалації насилля. Саме сьогодні ми маємо розглянути і прийняти політико-правове рішення стосовно міста Кривий Ріг. Зараз це питання розглядається на засіданні комітету. Але, я вважаю, Юрій Вілкул мав би вже подати у відставку і не бути причиною створення такої конфліктної ситуації.

Разом з тим, нам треба провести технічні консультації, щоб вийти до сесійної зали з узгодженим рішенням, яке може бути проголосоване. У зв'язку з цим я звертаюсь до керівників фракцій і груп парламенту з проханням забезпечити явку депутатів для того, щоб ми могли поставити крапку в цьому питанні.

Я доручаю Андрію Володимировичу відкрити вечірнє засідання і відразу оголосити перерву на 30 хвилин. Я просив би всіх народних депутатів прибути до сесійної зали о 16 годині 30 хвилин, з тим щоб після проведення технічних консультацій розпочати вечірнє засідання Верховної Ради України саме з розгляду та прийняття рішення щодо цього питання.

А зараз, колеги, прошу підготуватись до реєстрації.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть систему "Рада".

У сесійній залі зареєструвалися 327 народних депутатів. Вечірнє засідання Верховної Ради оголошується відкритим.

Згідно з Регламентом оголошується перерва на 30 хвилин для проведення консультацій з головами депутатських груп і фракцій парламенту, з тим щоб рішення щодо Кривого Рогу було прийнято сьогодні, відразу після завершення консультацій. Для прийняття цього політико-правового рішення ми маємо бути максимально змобілізовані. О 16 годині 35 хвилин прошу всіх бути в залі.

(Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго вже вечора, шановні колеги! Прошу займати свої місця в сесійній залі. Приношу вибачення за затримку. Як ви розумієте, дуже важкі юридичні консультації. Продовжуємо нашу роботу.

Шановні колеги, чи є необхідність у виступах від фракцій? Немає.

Щойно завершилася технічна нарада щодо Кривого Рогу, ініційована чотирма фракціями, про результати роботи якої доповість заступник Голови Верховної Ради Оксана Іванівна Сироїд.

Будь ласка, Оксано Іванівно, доповідайте.

СИРОЇД О.І., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Насамперед я хотіла б запропонувати включити до порядку денного законопроект [№3613](#) з можливістю подальшого прийняття рішення щодо нього, напрацьований спільно представниками фракцій коаліції, норми якого вирішують ситуацію, яка склалася у Кривому Розі. Прошу підтримати дану пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиція Оксани Іванівни Сироїд щодо особливої процедури розгляду даного питання зрозуміла.

Тетяна Чорновол. Будь ласка.

ЧОРНОВОЛ Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). “Народний фронт” підтримує вибори в Кривому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримує? Дякую.

ЧОРНОВОЛ Т.М. Чекайте, я ще не висловилася. “Народний фронт” підтримує вибори в Кривому Розі. Але є деякі питання щодо правомірності такого рішення Верховною Радою, які, щоб встановити реальне волевиявлення народу, треба прийняти.

Питання фінансування цих виборів. У нас є прекрасний проект Закону “Про особливий режим спеціальної конфіскації майна” ([№3025](#)). Ідеться про спецконфіскацію активів Януковича. Після прийняття цього законопроекту 40 мільярдів гривень надійдуть до Державного бюджету України. Проте Портнов організував його дискредитацію та блокування внесення до порядку денного.

Наша фракція вимагає внесення на розгляд до Верховної Ради цього проекту закону і прийняття рішення. Якщо він буде проголосований, ми проголосуємо за вибори в Кривому Розі (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги... (*Шум у залі*). Колеги, заспокойтеся!

Оксано Іванівно, будь ласка, ще раз озвучте свою пропозицію.

СИРОЇД О.І. Ще раз повторюю, пропонується включити до порядку денного проект Закону “Про проведення позачергових виборів Криворізького міського голови (27 березня 2016 року)”

(№3613) та проект Постанови “Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань перевірки фактів порушень під час проведення повторного голосування на виборах Криворізького міського голови 15 листопада 2015 року” ([№3616](#)) і прийняти рішення щодо них.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції “Блок Петра Порошенка” слово має Ірина Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Шановні виборці! Хочу поінформувати, протягом цієї перерви вперше відбулася дуже важлива зустріч двох фракцій: БПП і “Самопоміч”, на якій домовилися про певні моменти. Зараз ще Єгор Соболев скаже своє слово.

Звичайно, наша фракція за встановлення справедливості в Кривому Розі. Ми підтримуватимемо вирішення цього важливого питання. Але хочу наголосити на кількох принципових моментах.

Перше. На жаль, навіть прийняття цього законопроекту не вирішить питання кримінальної відповідальності причетних до фальсифікацій.

Друге. Наша фракція звертається до шановних колег із “Самопоміч”: зверніть увагу, коли ідеться про важливе рішення, БПП нікого не шантажує. Ми підтримуємо, хоча тут є порушення Регламенту.

Тому закликаємо вас, дорогі наші колеги, не прикриватися Регламентом, як ви іноді любите це робити, а голосувати разом з нами за те, щоб вирішувати принципово важливі для країни питання, як це було, коли ми приймали закони щодо євроінтеграції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єгор Соболев. Будь ласка. І будемо переходити до голосування спочатку пропозиції Оксани Іванівни Сироїд, потім — Тетяни Чорновол.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). На зустрічі фракцій “Самопоміч” і “Блок Петра Порошенка” колеги наголосили на тому, що у своєму виступі я сказав, що на той момент представники їхньої фракції не були авторами цього проекту закону. Це для них є образливим, попросили принести вибачення. Заради спільного розв’язання цієї проблеми я щиро приношу вибачення усім депутатам.

Я пропоную прийняти спільне рішення в інтересах жителів Кривого Рогу для відновлення там справедливості. Але зробити це треба за спеціальною процедурою, без порушення Регламенту.

Ще раз вибачаюся перед усіма депутатами “Блоку Петра Порошенка”, яким мій виступ здався образливим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пропоную ставити на голосування в порядку надходжень...
Андрій Деркач, група “Воля народу”.

ДЕРКАЧ А.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №159, Сумська область, самовисуванець). Уважаемый Владимир Борисович! В который раз группа “Воля народу” предлагает вам ввести деятельность Верховной Рады в правовое поле: не собираться кулуарно, не организовывать встречи между представителями коалиции в вашем кабинете, а проводить “Погоджувальні ради” согласно Регламенту. Это первое.

Второе. Исходя из всех документов, розданных для голосования, у временной специальной комиссии нет полномочий предлагать подобного рода решение.

Месяц назад мы предлагали принять закон о ВСК, с внесением положения о возможности участия ВСК в оперативно-розыскной деятельности, рассмотрении документов. Также мы предлагали принять закон об оппозиции. Теперь вы согласно революционной целесообразности предлагаете проводить неконституционное решение по проведению выборов. Нет таких полномочий у Верховной Рады. Любое предложенное решение, по крайней мере, то, что мы видим, является неконституционным. Тот, кто его принимает, потом будет отвечать.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний народний депутате! Принагідно хочу вас поінформувати, що в кабінеті Голови Верховної Ради жодної наради за моєї ініціативи не проводилось. Це перше.

Друге. Дійсно, після завершення засідання комітету чотири фракції коаліції проводили нараду щодо цього питання, на яку запросили і мене.

Третє. Верховна Рада України може розглядати питання відповідно до своїх рішень.

Ставлю на голосування пропозицію Оксани Іванівни Сироїд.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Дайте слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Воропаєв, "Опозиційний блок". Будь ласка. Потім — Олег Ляшко і Сергій Соболев.

ВОРОПАЄВ Ю.М., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Уважаемые коллеги! Я не понял! Целый час все сидели и ждали, когда

в какой-то комнате проводилось совещание отдельно коалиции, на которое был приглашен Голова Верховной Рады. Разве у нас есть такой отдельный орган управления, решение которого должен ждать весь зал? Это первое.

И второе. Уважаемые коллеги, давайте, в конце концов, выполнять Конституцию и законы. До каких пор, руководствуясь какой-то целесообразностью, мы будем нарушать законы, Регламент Верховной Рады и Конституцию Украины?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Зараз я насамперед звертаюсь до жителів славного міста Кривий Ріг. Хочу висловити вам шану за те, що ви боретесь за свої права, хочете управляти містом. Не зважайте на те, що пишуть і вигадують наші опоненти. Я хочу, щоб ви почули від мене позицію Радикальної партії, яку майже 9 відсотків жителів Кривого Рогу підтримали на виборах.

Ми підтримуємо вашу боротьбу. Ми категорично проти того, щоб незалежно, чи в Кривому Розі, чи в будь-якому іншому місті людина ставала мером у результаті фальсифікацій. Через це ми й розігнали наших депутатів, які продались місцевим регіоналам, поміняли членів комісій, розігнали нашу партійну організацію в Кривому Розі. Ми підтримуємо перерахунок голосів, щоб встановити факти фальсифікацій. Якщо такі є, нехай відповідають ті, хто вчиняв ці фальсифікації. Нехай будуть перевибори. Усе інше, що розказують, — брехня, щоб нас дискредитувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Соболев, “Батьківщина”. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”). Якщо дуже коротко, фракція “Батьківщина” підтримуватиме рішення, яке буде прийняте в конституційній площині. Проведені переговори повертають нас саме в конституційну площину. Ми вважаємо, що рішення має бути прийнято згідно з Конституцією і Законом “Про місцеві вибори”. Жодних волюнтаристських рішень! Це перше.

Друге. Ми вважаємо, що те, що сталося, коли, на жаль, діє право грошей, коли політичні погляди, переконання, довіра мешканців Кривого Рогу, висловлена партії “ВО “Батьківщина”, підмінено речами, непритаманними політикам, має бути виправлено. Саме тому ми виступаємо за те, щоб у Кривому Розі відбулися перевибори. Ми за це проголосуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, виступи від фракцій завершено.

Оксано Іванівно, будь ласка, ще раз оголосіть номери проєктів законодавчих ініціатив.

СИРОЇД О.І. Пропонується включити до порядку денного законопроект №3613 та проєкт постанови №3616 та прийняти щодо них рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію Оксани Іванівни Сироїд про включення до порядку денного проєкту закону №3613 та проєкту постанови №3616 та прийняття рішення щодо них. Голосуємо!

“За” — 229.

Рішення прийнято.

Леонід Ємець представить проект Постанови “Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань перевірки фактів порушень під час проведення повторного голосування на виборах Криворізького міського голови 15 листопада 2015 року” ([№3616](#)).

Є пропозиція розглядати дане питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

“За”— 199.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Леоніде, доповідайте.

ЄМЕЦЬ Л.О., голова Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань перевірки фактів порушень під час проведення повторного голосування на виборах Криворізького міського голови 15 листопада 2015 року (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія “Народний фронт”). Фракція “Народний фронт”, голова Тимчасової спеціальної комісії з перевірки фактів порушень під час проведення повторного голосування на виборах Криворізького міського голови 15 листопада 2015 року.

Шановні колеги! На жаль, дві хвилини недостатньо для того, щоб нормально обговорити звіт. Я все-таки пропонував би розгляд за повною процедурою. Але якщо в кожного вже є цей звіт на столі, дозвольте коротко розказати про головні факти порушень, встановлені тимчасовою спеціальною комісією.

Щоб ви розуміли. Між першим та другим турами голова територіальної міської виборчої комісії зібрав засідання комісії, де поставив на обговорення питання про те, що треба надрукувати додатково по 12 бюлтенів на 21 спеціальну виборчу дільницю. Члени комісії йому сказали, що законом не передбачається такої процедури, більше того, це є пряме порушення закону. Після чого вони звернулися до Центральної виборчої комісії за роз’ясненням. Центральна виборча комісія їм чітко пояснила, що жодних

додаткових виборчих бюлетенів не може бути надруковано між першим та другим турами.

Але уявіть, що відбулося далі. За дивним збігом обставин фабрика надрукувала саме таку кількість, яку вони хотіли замовити. А за ще більш дивним збігом обставин саме на спецдільниці, як з'ясувалось, потрапило на 12–13 виборчих бюлетенів більше. Це перше.

Друге. Згідно з документом, наданим головою територіальної міської комісії суду першої інстанції (протокол засідання та додаток), особи були призначені на спеціальні дільниці членами комісій в день виборів, тобто 15 листопада. А відповідно до закону брати участь у голосуванні члени комісії можуть не пізніше ніж за два дні до голосування. Щоб було зрозуміло: 15 листопада вони стають членами комісій, а в період з 9 по 12 листопада вносять самі себе, не будучи призначеними, до списків виборців і беруть участь у голосуванні. Суд першої інстанції витребував списки щодо семи спецдільниць, в яких чітко зазначено, що особи, які були призначені 15 листопада, 12 листопада були внесені до списків виборців і брали участь у голосуванні.

У пункті 1 частини першої статті 81 Закону України “Про місцеві вибори” чітко зазначається: якщо на дільниці виявлений факт голосування особами, які не мають права голосу, у кількості, що перевищує п'ять відсотків від кількості виборців, які отримали виборчі бюлетені на виборчій дільниці, вибори на цій дільниці визнаються такими, що не відбулися. Якщо підрахувати, загальна кількість членів, які були в списках виборців на всіх 21 спеціальній виборчій дільниці, за нашою інформацією (щодо семи дільниць вже є підтвердження) становила близько 200 осіб. Тобто 12 членів виборчої дільниці — це більше ніж 5 відсотків.

Тепер уявіть ситуацію. Є загальний результат виборів. За результатами спецдільниць перемагає Вілкул. Якщо вважати результати спецдільниць як такі, що були визнані відповідно до статті 81 незаконними, перемагає Милобог з відривом у 151 голос.

Головним завданням комісії, міської територіальної комісії, ЦВК, всіх нас є встановлення реального результату. Щоб ви розуміли, міська територіальна комісія на друге апеляційне засідання суду дала інший варіант протоколу. Є декілька кримінальних проваджень, які мають визначити, який протокол був справжнім. На сьогодні тимчасова спеціальна комісія, враховуючи ту інформацію, яку вона має, результати виїзного засідання до Кривого Рогу, опитування голови територіальної міської комісії, членів комісії, членів дільничних виборчих комісій, направлення листа до органів, які мають вести реєстр списків виборців, прийняла такі рекомендації звіту:

“Перше. З огляду на те, що неможливо встановити результатів виборів під час повторного голосування на виборах Криворізького міського голови 15 листопада 2015 року, Тимчасова спеціальна комісія пропонує Верховній Раді України призначити позачергові вибори Криворізького міського голови.

Друге. Тимчасова спеціальна комісія рекомендує Верховній Раді України звернутися до правоохоронних органів з вимогою притягнути до відповідальності винних у порушеннях під час повторного голосування на виборах Криворізького міського голови 15 листопада 2015 року.

Третє. Тимчасова спеціальна комісія рекомендує Верховній Раді України якнайшвидше замінити склад Центральної виборчої комісії”.

Колеги, на ваш розсуд я представив звіт, повну версію якого ви маєте. Верховна Рада уповноважена і зобов’язана на підставі нашого звіту прийняти відповідні рішення. Виборці Кривого Рогу згідно з Конституцією мають право обирати собі міського голову.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звіт завершений.

Колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два — за, два — проти.

Сергій Висоцький, “Народний фронт”.

ВИСОЦЬКИЙ С.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). Доброго дня, колеги! Я був членом ТСК з питань розслідування порушень у Кривому Розі і хочу сказати, що за обставин, коли неможливо встановити результатів виборів, парламент повинен прийняти рішення щодо політичного врегулювання цієї конфліктної ситуації. Ми не маємо права допустити громадянського конфлікту, щоб у містах України знову відбувалися конфлікти між тітушками та активістами, між однією частиною суспільства та іншою.

Єдиним способом врегулювання ситуації, яка здобула всеукраїнського резонансу, є саме призначення позачергових виборів. Це уможливить зняти всі питання щодо легітимного сприйняття цих виборів у суспільстві, промоніторити майбутні вибори, щоб переконатися, що вони пройдуть чесно. Адже право чесно обирати владу є саме тим, за що ми боролися вже на двох майданах. Я закликаю Верховну Раду проголосувати за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”). Прошу передати слово Сергію Соболеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція “Батьківщина”. Шановні колеги! Ми стоїмо напередодні прийняття дуже важливого рішення. Ми не можемо допустити ситуації, яка була у 2012 році, коли кандидати перемагали з різницею в 4, 6, 8, 12 тисячі голосів і не ставали народними депутатами України через політичний тиск режиму

Януковича. Водночас ми не можемо грати в політичні ігри, коли будь-який прецедент може бути використаний для відсторонення будь-якого мера в країні.

Саме тому те, що пропонує тимчасова спеціальна комісія (я цілком згоден з тими, хто вимагає прийняття закону про спеціальні слідчі комісії, щоб можна було викликати на допити, щоб несли відповідальність перед законом усі ті, хто дають свідчення депутатським комісіям), є не політичним, а політико-правовим рішенням, яке встановлює факт. Не можна, щоб доля майже мільйонного міста вирішувалася на площах. Мають бути проведені вибори. Саме громадяни, які мешкають в місті Кривий Ріг, мають право встановити реальність волевиявлення.

Наша фракція наполягає на тому, щоб саме з таким формулюванням, без порушення статей Конституції ми встановили сам факт, який уможливить громадянам, які мешкають у місті Кривий Ріг, обрати собі мера згідно з Конституцією і Законом “Про місцеві вибори”. Але нам треба негайно внести зміни до чинного закону про те, щоб такі ситуації ніколи не повторювалися. Порядок проведення будь-яких повторних, позачергових або інших виборів має встановлюватися законом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павлов, “Опозиційний блок”.

ПАВЛОВ К.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №31, Дніпропетровська область, самовисуванець). Уважаемые избиратели! Уважаемые коллеги! Я как член Временной специальной комиссии Верховной Рады Украины по вопросам проверки фактов нарушений во время проведения повторного голосования на выборах Криворожского городского головы 15 ноября 2015 года хочу донести до парламента суть того, что происходило во время

работы комиссии, высказать свое отдельное мнение, изложенное в “окремії думці”.

Первое. Сама комиссия была сформирована с нарушением Регламента. Но мы согласились работать в комиссии только для всеобщего блага и для урегулирования ситуации. Однако ВСК практически сразу приняла позицию одной из сторон избирательного конфликта, и ход работы комиссии велся только в том направлении.

Второе. Комиссия вышла за рамки своих полномочий, подменив тем самым избирательной комиссии судебную ветвь власти. Постановление Верховной Рады определяло, что целью временной специальной комиссии является проверка фактов и обстоятельств, приведших к нарушениям избирательного процесса во время проведения повторного голосования на выборах Криворожского городского головы 15 ноября 2015 года, а не установление результатов выборов. Однако комиссия установила, что достоверного волеизъявления избирателей не было установлено в решении Криворожской городской избирательной комиссии о результатах выборов. Судами первой и апелляционной инстанций установлено, что нарушений, которые могли бы повлиять на результат выборов, не было. Центральная избирательная комиссия согласилась с этими доводами.

Третье. ВСК, по сути, стала проверять факты, которые уже прошли детальную проверку в суде. В своем особом мнении, прилагаемом к отчету ВСК, я по пунктам указал на то, что факты, отраженные в отчете, не соответствуют фактическим обстоятельствам дела и закона. Если очень коротко, то в отчете комиссии не приведены реальные нарушения законодательства, все доводы проанализированы и опровергнуты материалами, предоставленными ВСК.

Временная специальная комиссия приняла не юридическое, а политическое решение. В правовом государстве при решении вопроса о выборах мэра города нужно руководствоваться не политической целесообразностью, а законом. Украина — правовое,

демократическое государство, и нельзя допускать таких политических решений, которые формируют в обществе аксиому, что закон ничего не стоит, все решают политики. Мы должны руководствоваться действием исключительно в правовом поле, иначе, о какой демократии, европейских ценностях может идти речь?!

Спасибо за внимание.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Насалик, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

НАСАЛИК І.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №85, Івано-Франківська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні друзі! Я не можу сказати: я за прийняття цього проекту постанови чи проти. Але я як голова іншої тимчасової слідчої комісії хочу підтримати Сергія Соболева в тому, що нам необхідно прийняти закон про тимчасові слідчі комісії. Висновки ТСК, які озвучив Ємець, не підкріплені слідчими функціями. Мені незрозуміло: звідки такі висновки? Чи є рішення судів, які мала б озвучити ТСК? Я їх не почув. Як незаангажована людина я повинен сказати, що сьогодні в залі приймається політичне рішення щодо скасування результатів виборів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Свобода”). “Свобода”, виборчий округ №223. Я хотів би сказати два слова як член тимчасової спеціальної комісії і як людина, яка була саме

в такій ситуації під час виборів до Верховної Ради, коли обирався по мажоритарному округу №223 у місті Києві. Половина країни це все чула. Під час поїздки до Кривого Рогу я побачив абсолютно те саме: до списків виборців на спеціальних дільницях у лікарнях приписуються люди, які насправді не мають там бути, бо вони здорові, а не хворі, лікарня, яка зазвичай заповнена на 25 відсотків, раптом стає заповнена на 85–90 відсотків, у якийсь дивний спосіб явка збільшується саме на тих дільницях, де чомусь є аномально більше голосів за одного кандидата, ніж за іншого, місцева виборча територіальна комісія не приймає скарг, відмовляється перерахувати голоси. Я побачив усе те, що пережив особисто в 2012, а потім — у 2013 році.

Тому я, безперечно, підтримую рекомендації ТСК. Більше того, я доповнив їх окремим переліком інших порушень, яких у звіті не вказано. Я закликаю Верховну Раду прийняти таке саме рішення, як два роки тому, щодо проведення позачергових виборів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ємець, “Народний фронт”. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О. Шановні колеги, прозвучала репліка. Я хотів би зацитувати пункт з нашого звіту, де чітко зазначається рішення суду, яким стверджується протиправність дій.

“Постановою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 30 листопада 2015 року було задоволено позовні вимоги кандидата на посаду Криворізького міського голови Милобога Ю.В. та встановлено протиправність дій шести районних у місті Кривому Розі виборчих комісій”.

Постановлено перерахувати голоси на спеціальних дільницях. Але перерахувати їх на сьогодні неможливо, бо члени виборчих комісій на цих дільницях уже не є членами комісій. Вони такими є лише 15 днів після виборів. Саме це є одним із тих

аргументів, які свідчать про те, що реально встановити результат волевиявлення громади Кривого Рогу наразі неможливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Шпенюв. Будь ласка.

ШПЕНЮВ Д.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №37, Дніпропетровська область, самовисуванець). Добрий день, уважаемые колеги! Я мажоритарний депутат именно из Кривого Рога. Хотел бы сказать в первую очередь о том, что комиссия вышла за свои полномочия. Ее не уполномочивали устанавливать данные факты.

Хотел бы также сказать: почитайте внимательно отчет комиссии. Есть ли там весомые аргументы по поводу нарушений, которые повлекли за собой искажение результатов? Если брать конкретно по фактам нарушений, первое, о чем говорят, — излишек напечатанных бюллетеней. Это была ошибка типографии, о которой сказала в первую очередь сама комиссия. Комиссия установила, что эти бюллетени нельзя использовать, они были погашены. Это все подтверждено решением суда, это надо не забывать. Центральная избирательная комиссия также давала по этому поводу разъяснения.

ВСК Верховной Рады может устанавливать результаты только по решению суда и Центральной избирательной комиссии, а она вышла за рамки своих полномочий.

Спасибо за внимание.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Іванівна Сирюк. Будь ласка.

СИРЮК О.І. Думаю, логічно одразу розглянути й проект закону, а потім приймемо рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заперечень?

Добре. Єдине — була пропозиція Тетяни Чорновол, я її не поставив на голосування. Тетяно, озвучте її, і я поставлю на голосування.

ЧОРНОВОЛ Т.М. Прошу включити до порядку денного [№3025](#).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пропозиція Тетяни Чорновол від фракції “Народний фронт”. Колеги, готові голосувати? Це включення до порядку денного... *(Шум у залі)*. Ми погодилися з пропозицією Оксани Іванівни Сироїд. Ми закінчили розгляд. Ми будемо ще голосувати.

Ставлю на голосування пропозицію Тетяни Чорновол про включення до порядку денного законопроекту №3025. Голосуємо!
“За” — 169.

Рішення не прийнято.

Колеги, переходимо до розгляду питання [№3613](#).

Доповідає Оксана Іванівна Сироїд. Будь ласка.

СИРОЇД О.І. Шановний пане Голово! Пропоную розглядати це питання за скороченою процедурою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Прошу визначатись.

“За” — 170.

Рішення прийнято.

Доповідайте за скороченою процедурою.

СИРОЇД О.І. Шановний пане Голово! Шановні депутати! Шановні українці! Шановні криворіжці! Сьогодні ми маємо прийняти політичне рішення, тому що було порушене і не захищене вчасно фундаментальне право — право обирати. Виборче право було порушене членами виборчих дільниць, які вчиняли фальсифікації, на що органи правопорядку закривали очі, політично залежними корумпованими судами, які, навіть, не мали наміру забезпечити незалежний і справедливий розгляд справ, захистити виборче право людини.

Тому парламент фактично залишився єдиним органом, який може відновити легітимність волевиявлення, фактично захистити виборче право криворіжців.

Хочу представити на ваш розгляд проект закону, напрацьований спільно членами Ради коаліції і тимчасової спеціальної комісії. Я робитиму доповідь шляхом зачитування тексту проекту закону, оскільки він був доопрацьований за результатами розгляду в профільному комітеті.

“Закон України “Про проведення позачергових виборів Криворізького міського голови”

У зв’язку з неможливістю виконання Криворізьким міським головою своїх повноважень, з метою забезпечення реалізації громадянами України гарантованого їм Конституцією України виборчого права на виборах Криворізького міського голови Верховна Рада постановляє призначити позачергові вибори Криворізького міського голови на 27 березня 2016 року та провести їх у порядку, визначеному Законом України “Про місцеві вибори”.

Розділ II “Прикінцеві та перехідні положення”

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, і втрачає чинність в день, наступний за днем набуття повноважень Криворізьким міським головою, обраним на позачергових виборах Криворізького міського голови 27 березня 2016 року.

2. Внести зміни до Закону України “Про місцеві вибори” від 14 липня 2015 року №595-VIII, доповнивши частину сьому статті 97 після слів “у дводенний строк з дня її подання” словами

“але не пізніше прийняття рішення відповідно про встановлення підсумків голосування та встановлення результатів виборів”.

3. Центральній виборчій комісії:

1) з урахуванням пропозицій відповідної територіальної виборчої комісії визначити в установленому порядку обсяг бюджетних видатків, необхідних для проведення позачергових виборів Криворізького міського голови;

2) вжити заходів щодо матеріально-технічного забезпечення підготовки і проведення позачергових виборів Криворізького міського голови в порядку, встановленому Законом України “Про місцеві вибори”.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Сергій Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”)*. Шановні колеги! Сьогодні на своєму засіданні комітет розглянув первинну редакцію запропонованого законопроекту. Члени комітету не дійшли згоди щодо цього законопроекту за однієї причини. Ми абсолютно і повністю підтримуємо право мешканців Кривого Рогу на чесні і прозорі вибори. Але в цій редакції формули їх проведення не зовсім відповідали вимогам чинної української Конституції. Ці недоліки частково усунуті в новій редакції проекту, народженому пізніше, текст якого зачитала Оксана Іванівна Сироїд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два — за, два — проти.

Єгор Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В. Колеги, ми всі розуміємо, що це політико-правове рішення. Ми просимо парламент фактично виконати функції поліції, прокуратури, суду, ЦВК. Це величезний урок для нас усіх. Але відмовитися від виконання функції держави ми не можемо, тому що ми є останньою інституцією в цій державі. У людей більше нічого не залишається, окрім права на самосуд.

Відкрию секрет членам “Опозиційного блоку”: багато разів я чув пропозиції вбити кандидата від “Опозиційного блоку” на цих виборах. Але я казав, що не можна так діяти, треба залишатися людьми, треба залишатися європейською державою. Давайте призначимо вибори, знайдемо європейський вихід із ситуації!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Луценко.

Іван Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Фракція “Батьківщина”. Шановні колеги! Іншого варіанта вирішення ситуації, яка склалася в Кривому Розі, ніж проведення позачергових виборів, немає. Вибори є єдиним демократичним способом обрання влади. Якщо є сумніви у суспільства, тимчасової слідчої комісії, яка вивчала це питання, усіх депутатів стосовно того, що вибори пройшли у легітимний спосіб, виборці в належний спосіб висловили своє волевиявлення, потрібно проводити перевибори. Цього не потрібно боятися.

У багатьох країнах Європейського Союзу, куди ми прагнемо, дострокові, позачергові вибори є єдиним способом виходу з тупикових ситуацій. Саме в такий спосіб ми маємо діяти. Нехай виборці Кривого Рогу в черговий раз, прийшовши на виборчу дільницю, встановлять, хто все-таки є переможцем, хто має бути міським головою в цьому мільйонному місті!

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Перед тим як запросити до слова представника “Опозиційного блоку”, хочу сказати одну річ.

Думаю, через вбивства один одного, насилля ми ніколи в житті не побудуємо успішної, доброзичливої, заможної, європейської, демократичної України. Маємо це всі усвідомлювати, незважаючи на те, у кого які політичні погляди.

Тому я всіх закликаю до толерантності, людських висловлювань, поваги один до одного (кого б це не стосувалося), насамперед до українського народу.

Шпенюв. Будь ласка.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Уважаемые коллеги! Первое. Данный законопроект начинается с обмана всех избирателей. В законопроекте говорится, что “Реализация положений законопроекту не потребует дополнительных затрат из Государственного бюджета Украины”. Это обман! Более 10 миллионов было потрачено и будет опять потрачено на выборы.

Второе. Я и мои коллеги подписали проект замечаний и зарегистрировали его. Уважаемый председательствующий, передаю его вам. Мы не имеем права нарушать Регламент. Законопроект №3613 на основании озвученных пунктов должен рассматриваться во втором чтении.

Также хотел бы сказать, что кроме нарушений решения Конституционного Суда, предложенный законопроект относительно очередных выборов есть неконституционным. В статье 7 Конституции Украины установлено, что в Украине признается и гарантируется местное самоуправление. В соответствии с пунктом 30 статьи 85 Конституции Украины Верховная Рада может назначать очередные и внеочередные выборы органов самоуправления. Конституцией не предусматривается право парламента на досрочное прекращение полномочий мэра. Парламент не может выходить за рамки своих полномочий, что подтверждено решением Конституционного Суда. Вопрос о досрочном прекращении полномочий мэра — это исключительно полномочия городского совета (статья 26 Закона “О местном самоуправлении в Украине”).

Статьей 79 Закона Украины “О местном самоуправлении в Украине” установлен исчерпывающий перечень (смерть, отказ, другое) того, когда проводятся досрочные выборы. Выборы — это не только одно из основоположных прав человека, залог его свободы, но и базовый принцип демократии. И отступать от закона ради политической выгоды — недопустимо.

Если мы сегодня примем решение о внеочередных выборах без надлежащей аргументации, мы заложим бомбу замедленного действия, создадим прецедент, что результаты выборов можно будет заменять в зависимости от политической целесообразности. Это не путь Европы, это не демократия, это деградация!

Хочу отметить, что я зарегистрировал зеркальный проекту по выборам в Кривом Роге законопроект — по выборам мэра Львова Садового. Пожалуйста, ставьте его на голосование. Также на моем округе есть село Кукуевка...

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення даного питання завершено.

Прошу всіх народних депутатів зайти до сесійної зали і зайняти свої місця. Переходимо до голосування.

Першим на розгляді був проект постанови №3616 — про звіт тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради. Отже, ставлю на голосування пропозицію ухвалити проект постанови №3616 в цілому. Прошу голосувати (*Шум у залі*).

“За” — 203.

Шановні колеги народні депутати, надійшла пропозиція повернутися до розгляду проекту постанови №3616 з метою її ухвалення.

Ставлю дану пропозицію на голосування. Прошу голосувати.

“За” — 215.

Не повернулися. Я зрозумів.

Оксано Іванівно, озвучте пропозицію щодо обговореного проекту Закону “Про проведення позачергових виборів Криворізького міського голови”, №3613. Увага!

СИРОЇД О.І. Пропоную підтримати і провести сигнальне голосування щодо прийняття законопроекту №3613.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, відповідно до пропозиції Оксани Іванівни проводжу сигнальне голосування щодо прийняття законопроекту №3613. Голосуємо!

“За” — 203.

Це було сигнальне голосування. Ще раз сигнальне? (*Шум у залі*). Добре, добре.

За пропозицією народних депутатів України прошу ще раз провести сигнальне голосування щодо прийняття законопроекту №3613. Голосуємо!

“За” — 216.

Пропоную виступи від фракцій по хвилині.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Вельмишановні панове депутати! Вельмишановні громадяни України! Голосуючи за цей законопроект, ми голосуємо за повагу і увагу до кожного виборця Кривого Рогу, який голосував за того чи іншого кандидата, не голосуючи — ми зневажаємо обох. Давайте дамо шанс людям прийти і обрати свого кандидата чесно і прозоро. Це повага до людей, це повага до кандидатів. Протилежним є зневага до кандидатів і зневага до людей. Для чого ми це робимо? Для того, щоб вирішити цей конфлікт не перегинанням через коліно, не зброєю, а європейським шляхом.

Зробимо крок, який перетворить українську політику на політику поваги, а не зневаги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Бойко, “Опозиційний блок”.

Я просив би запрошених трохи краще себе вести.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Ну, невже не зрозуміло, що проект закону приймається з такими грубими порушеннями Конституції і закону, що навіть правляча коаліція не може прийняти рішення. Ну, не можна знімати мера рішенням парламенту! Завтра мер іншого міста щось не так зробить, збереться декілька активних депутатів, приймуть рішення про зняття його з посади. Це неможливо! Це пряме порушення закону! Парламент не може так діяти! Парламент повинен подавати приклад законодавчої роботи!

Дякую.

СИРОЇД О.І. Шановні народні депутати! Це рішення пропонує конституційний спосіб розв’язання проблеми. Відповідно до Конституції парламент має повноваження призначати позачергові вибори до органів місцевого самоврядування. Ніхто не приймає рішення про зняття чинного мера. Ідеться про призначення позачергових виборів, щоб люди могли визначитися без фальсифікацій. Саме це є завданням цього рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Вельмишановні панове депутати! Цей проект закону не містить в собі сентенції відсторонення мера. У ньому

йдеться про призначення позачергових виборів у зв'язку з рішенням ТСК і неможливістю підрахунку голосів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Борислав Береза. Будь ласка.

БЕРЕЗА Б.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №213, м. Київ, самовисуванець)*. Виборчий округ №213. Дуже добре, якщо хтось в парламенті каже про те, що треба відновити справедливість. Але чому у “Самопоміч” така вибіркова справедливість?! Чому ніхто не порушує питання щодо Ужгорода, де вибори пройшли за гроші, відкрито кримінальну справу щодо цього? Чому ніхто не каже про те, що партія “Єдність” у Києві фальсифікувала вибори? Чому ви кажете виключно про Кривий Ріг?

Треба, щоб була справедливість. Але вона не повинна бути вибірковою. Чому “Самопоміч” тут бачить, а там — ні? Запитайте в них про це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Луценко, “Блок Петра Порошенка”.

ЛУЦЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я хочу ще раз звернутися до правової частини сьогоднішнього рішення. В Україні є закон про порядок проведення дострокових виборів, норми якого передбачають причини — допущення мером порушення, встановленого судом. Такий суд відбувся — засідання Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду. Тому сьогоднішнє рішення знаходиться в рамках чинного законодавства. Це перше.

Друге. Ця Верховна Рада може працювати в такому складі і в цьому приміщенні саме тому, що два майдани вийшли на вулицю заради встановлення чесних виборів. Ніхто не збирається позбавляти пана Вілкула, будь-якого іншого громадянина України права іти до людей Кривого Рогу і отримати чи не отримати їхню підтримку. Але сьогодні ми маємо сказати, що спрямування на організацію цих дострокових виборів 10 мільйонів гривень означатиме що, по-перше, більше ніколи мер не складатиме присяги до розгляду всіх скарг у суді, а, по-друге, 10 мільйонів — це мінімальна ціна за чесні вибори в цій країні.

Я закликаю всіх сьогодні проголосувати, а завтра поїхати до Кривого Рогу і поздоровити людей з тим, що вони можуть обрати будь-якого мера свого великого міста.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, готові голосувати?

Прошу провести сигнальне голосування щодо прийняття проекту закону №3613 за пропозицією Оксани Іванівни. Голосуємо!

“За” — 208.

Шановні колеги, давайте ще раз. Будь ласка, запросіть всіх своїх колег.

Будь ласка, сигнальне голосування щодо прийняття законопроекту №3613. Голосуємо (*Шум у залі*).

“За” — 212.

Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Шановні народні депутати! Ми мусимо дуже серйозно усвідомити роль парламенту в цю секунду. Це є спроможність або неспроможність парламенту вирішувати конфлікти цивілізованим способом. Люди чекають на спроможність. Давайте це зробимо!

Закликаю всі фракції прийняти якісне демократичне рішення щодо проведення виборів, а не покарання когось!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пропоную вчинити так. Зараз я ще раз проведу сигнальне голосування. У разі ненабрання голосів пропоную фракціям провести консультації. Проект обговорений, рішення щодо нього ми можемо приймати будь-коли.

Отже, прошу всіх узяти участь у сигнальному голосуванні щодо прийняття законопроекту №3613. Голосуємо!

“За” — 209.

Немає голосів. Я закликаю всі фракції коаліції провести додаткові консультації. Ми маємо знайти політико-правове рішення щодо вирішення цього конфлікту.

Колеги... *(Шум у залі)*. Будь ласка, проводьте консультації. Ми його вже обговорили. Хочу ще раз підкреслити: ми маємо знайти можливості для прийняття рішення, з тим щоб зняти цю напругу. Я закликаю всі політичні сили до знаходження компромісу (226 голосів), всіляко готовий цьому сприяти.

Шановні колеги, оскільки немає порозуміння в цьому питанні і не вистачає необхідної кількості голосів для прийняття позитивного рішення, вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра ранкове засідання розпочнеться о 10 годині.